

השפעתו של משה על תוצאות חטא העגל לפרשת כי תשא

משה מול הקב"ה

1. שמות ל"ב

(ט) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה רְאִיתִי אֶת הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם קִשָּׁה עֹרֵף הוּא: (י) וְעַתָּה הִנֵּיחָה לִי וַיִּחַר אַפִּי בָהֶם וְאָכַלְס וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָדוֹל:

(יד) וַיִּנְחָם יְהוָה עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבַּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ:

2. שזירת המעמד הפרטי של משה והצרכים הלאומיים של עם ישראל

פרק ל"ב: (לב) וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אֵין מַחְנִי נָא מִסַּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ:

פרק ל"ג: (יג) וְעַתָּה אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת דְּרָכְךָ וְאֲדַעַךְ לְמַעַן אֲמַצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ וְרָאֵה כִּי עַמְּךָ הִגּוּי הַזֶּה:

(טז) וּבַמָּה יוֹדַע אֲפּוֹא כִּי מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמְּךָ הַלּוֹא בְּלִקְתָּךְ עַמְּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ מִכָּל הָעָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה:

פרק ל"ד: (ט) וַיֹּאמֶר אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדַנִּי יְלַךְ נָא אֲדַנִּי בְּקִרְבְּנוּ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף הוּא וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

(י) וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִכִּי כִּרְת בְּרִית נֶגֶד כָּל עַמְּךָ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם וְרָאֵה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עַמְּךָ:

(כט) וַיְהִי בְרִדַּת מֹשֶׁה מֵהָר סִינַי וּשְׁנֵי לַחַת הַעֲדַת בְּיַד מֹשֶׁה בְּרִדְתּוֹ מִן הַהָר וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אֵתוֹ:

3. השלבים השונים בתגובה לחטא

שלב א'

1. שמות ל"ב: (ז) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ רֵד כִּי שַׁחַת עַמְּךָ אֲשֶׁר הִעֲלִית מֵאָרֶץ מִצְרַיִם: (ח) סָרוּ מֵהָר מִן הַדָּרָךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם עֲשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסֹּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וַיִּזְבְּחוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִעֲלִינֶךָ מִצְרַיִם: (ט) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה רְאִיתִי אֶת הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם קִשָּׁה עֹרֵף הוּא: (י) וְעַתָּה הִנֵּיחָה לִי וַיִּחַר אַפִּי בָהֶם וְאָכַלְס וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָדוֹל:

2. (יא) וַיִּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר לָמָּה יְהוָה יַחַרְךָ אִפְּךָ בְּעַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִצְרַיִם לָאֵמֹר בְּרַעַה הוֹצִיאִים לְהָרָג אֶתְּם בְּהָרִים וּלְכַלְתֶּם מַעַל פְּנֵי הָאָדָמָה שׁוֹב מַחְרֹון אִפְּךָ וְהִנְחָם עַל הַרְעָה לְעַמְּךָ: (יג) זָכַר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּדַבְּרֵי אֱלֹהִים אַרְבָּה אֶת זְרַעְכֶם כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵתְּן לְזַרְעְכֶם וְנִחַלְתֶּם לָעָלָם:

(יד) וַיִּנְחָם יְהוָה עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבַּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ:

(ל) וַיְהִי מִמַּחְרַת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַתֶּם חַטָּאתֶם חֲטָאתֶם גְּדֹלָה וְעַתָּה אֵעֲלֶה אֶל יְהוָה אוֹלִי אֲכַפְרָה בְּעַד חַטָּאתְכֶם:

3. (י) וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִכִּי כִּרְת בְּרִית נֶגֶד כָּל עַמְּךָ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם וְרָאֵה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עַמְּךָ:

שלב ב'

משה עולה שוב להר לארבעים יום בכדי לקבל את הלוחות השניים, כאשר הוא חוזר פניו קורניים.

שלב ב'

1. (לא) וַיִּשָּׁב מֹשֶׁה אֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי חַטָּא הָעָם הַזֶּה חַטָּאָה גְּדֹלָה וַעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב: (לב) וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אֵין מַחְנִי נָא מִסַּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ:

2. (לג) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חַטָּא לִי אֲמַחְנוּ מִסַּפְרִי: (לד) וְעַתָּה לֵךְ נַחֵה אֶת הָעָם אֶל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לֵךְ הִנֵּה מְלֹאכֵי יָלַךְ לְפָנֶיךָ וּבָיִום פְּקֻדֵי וּפְקֻדָּתֵי עֲלֵהֶם חַטָּאתָם: (לה) וַיִּגַּף יְהוָה אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן:

3. פרק ל"ג: (א) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ עֲלֵה מִזֶּה אִתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הִעֲלִית מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֲתִנְנֶנָּה: (ב) וְשִׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מְלֹאֲךְ וְגִרְשָׁתִי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֲמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: (ג) אֶל אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ כִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף אִתָּה פֹּן אֲכַלְךָ בְּדָרֶךְ:

פרק ל"ג: (א) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ עֲלֵה מִזֶּה אִתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הִעֲלִית מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֲתִנְנֶנָּה: (ב) וְשִׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מְלֹאֲךְ וְגִרְשָׁתִי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֲמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: (ג) אֶל אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ כִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף אִתָּה פֹּן אֲכַלְךָ בְּדָרֶךְ:

פרק ל"ג: (א) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ עֲלֵה מִזֶּה אִתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הִעֲלִית מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֲתִנְנֶנָּה: (ב) וְשִׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מְלֹאֲךְ וְגִרְשָׁתִי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֲמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: (ג) אֶל אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ כִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף אִתָּה פֹּן אֲכַלְךָ בְּדָרֶךְ:

פרק ל"ג: (א) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ עֲלֵה מִזֶּה אִתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הִעֲלִית מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֲתִנְנֶנָּה: (ב) וְשִׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מְלֹאֲךְ וְגִרְשָׁתִי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֲמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: (ג) אֶל אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ כִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף אִתָּה פֹּן אֲכַלְךָ בְּדָרֶךְ:

פרק ל"ג: (א) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ עֲלֵה מִזֶּה אִתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר הִעֲלִית מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֲתִנְנֶנָּה: (ב) וְשִׁלַּחְתִּי לְפָנֶיךָ מְלֹאֲךְ וְגִרְשָׁתִי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֲמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: (ג) אֶל אָרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ כִּי לֹא אֵעֲלֶה בְּקִרְבְּךָ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף אִתָּה פֹּן אֲכַלְךָ בְּדָרֶךְ:

1. (יב) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה רְאֵה אִתָּה אָמַר אֱלֹהֵי הָעֵל אֶת הָעָם הַזֶּה וְאִתָּה לֹא הוֹדַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר תִּשְׁלַח עִמִּי וְאִתָּה אֲמַרְתָּ דַּעְתֶּיךָ בְּשֵׁם וְגַם מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶי: (יג) וְעַתָּה אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת דְּרָכְךָ וְאֲדַעַךְ לְמַעַן אֲמַצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ וְרָאֵה כִּי עַמְּךָ הִגּוּי הַזֶּה:

2. (יד) וַיֹּאמֶר פָּנִי יִלְכוּ וְהִנַּחְתִּי לֵךְ:

3. (טו) וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם אֵין פָּנֶיךָ הַלְכִים אֵל תַּעֲלֶנוּ מִזֶּה: (טז) וּבַמָּה יוֹדַע אֲפּוֹא כִּי מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמְּךָ הַלּוֹא בְּלִקְתָּךְ עַמְּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ מִכָּל הָעָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה: (יז) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה גַם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֲעֲשֶׂה כִּי מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאֲדַעַךְ בְּשֵׁם:

1. (יח) וַיֹּאמֶר הָרְאִי נָא אֶת כְּבֹדְךָ:

2. פרק ל"ד: (ח) וַיִּמָּהַר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ: (ט) וַיֹּאמֶר אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדַנִּי יְלַךְ נָא אֲדַנִּי בְּקִרְבְּנוּ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף הוּא וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

3. (י) וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִכִּי כִּרְת בְּרִית נֶגֶד כָּל עַמְּךָ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם וְרָאֵה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עַמְּךָ:

1. (יח) וַיֹּאמֶר הָרְאִי נָא אֶת כְּבֹדְךָ:

2. פרק ל"ד: (ח) וַיִּמָּהַר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ: (ט) וַיֹּאמֶר אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדַנִּי יְלַךְ נָא אֲדַנִּי בְּקִרְבְּנוּ כִּי עִם קִשָּׁה עֹרֵף הוּא וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:

3. (י) וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִכִּי כִּרְת בְּרִית נֶגֶד כָּל עַמְּךָ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְּכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם וְרָאֵה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עַמְּךָ:

שלב ב'

משה עולה שוב להר לארבעים יום בכדי לקבל את הלוחות השניים, כאשר הוא חוזר פניו קורניים.

4. בראשית ד' יג

"גדול עוונני מנשואי".

5. ברית האגנות

שמות כ"ג: (יג) ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ושמע על פיך:

(יד) שלש רגלים תחג לי בשנה: (טו) את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם: (טז) וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסף בציאת השנה באסףך את מעשיך מן השדה: (יז) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהנה:

(יח) לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר: (יט) ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהנה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: ...

(כ) הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי: (כא) השמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם **פי שמי בקרבנו**: (כב) כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר ואניבתי את איביך וצרתי את צרריך: (כג) כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל האמרי והחתי והפריז והפנעני החוי והיבסי והכחדתי:

שמות כ"ד: (ג) ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהנה ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהנה נעשה: (ד) ויכתב משה את כל דברי יהנה וישפם בבקר ויבן מזבח תחת הקר וישתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל: (ה) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהנה פרים:

(ו) וישח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח: (ז) וישח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהנה נעשה ונשמע: (ח) וישח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהנה עמכם על כל הדברים האלה:

6. שמות ל"ג

(ז) ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יהנה יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה:

(ח) והיה בציאת משה אל האהל יקומו כל העם וינצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה: (ט) והיה כבא משה האהלה יבד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה: (י) וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו:

7. מסכת ר"ה (דף י"ז ע"ב)

"ה' ה' אני הוא קודם שיחטא האדם ואני הוא לאחר שיחטא האדם".

8. שמות ל"ד ט

"ויאמר אם-נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך-נא אדני בקרבנו כי עם-קשה-ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו".

9. שמות ל"ד

(יב) השמר לך פן תכרת ברית ליזשב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש בקרבך... (יז) אלהי מסכה לא תעשה לך:

(יח) את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים:

(יט) כל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה: (כ) ופטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם:

(כא) ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת:

(כב) וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסף תקופת השנה: (כג) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדן יהנה אלהי ישראל: (כד) כי אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבולך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהנה אלהיך שלש פעמים בשנה:

(כה) לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח:

(כו) ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהנה אלהיך

לא תבשל גדי בחלב אמו:

(כז) ויאמר יהנה אל משה כתב לך את הדברים האלה פי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל: